

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 821/2019
04.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Биљане Синановић, Јасмине Васовић, Соње Павловић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. Кривичног законика прекорачењем граница нужне одбране, у вези са чланом 19. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 673/19 од 30.07.2019. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 број 632/18 од 17.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 04. децембра 2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 673/19 од 30.07.2019. године као основан и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 број 632/18 од 17.09.2018. године у корист окривљеног АА повређен закон – члан 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку у вези са чланом 57. став 1. тачка 2) Кривичног законика.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 2К 112/16 од 30.01.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ прекорачењем граница нужне одбране, у вези члана 19. став 3. КЗ, за које дело је применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од три године. У ову казну окривљеном је урачунао време проведено у притвору почев од 12.01.2016. године до 13.07.2016. године, на основу члана 63. КЗ.

Истом пресудом, на основу члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, те је од окривљеног одузет један нож скакавац.

На основу одредаба чланова 261. и 264. ЗКП, окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, а

на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 број 632/18 од 17.09.2018. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Поповића, пресуда Вишег суда у Београду 2К 112/16 од 30.01.2018. године преиначена је у погледу одлуке о казни, тако што је окривљени АА због кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ прекорачењем границе нужне одбране у вези са чланом 19. став 3. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредаба чланова 56, 57. и 63. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 12.01.2016. године до 13.07.2016. године, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Београду и у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Поповића одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз број 673/19 од 30.07.2019. године само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 број 632/18 од 17.09.2018. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 57. став 1. тачка 2) КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев и утврдити да је побијаном правноснажном пресудом, у погледу одлуке о казни, учињена повреда закона у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцу окривљеног – адвокату Зорану Поповићу, сходно члану 488. став 1. Законика о кривичном поступку, након чега је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа не би било од значаја за доношење одлуке, па је након разматрања списка предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, а по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 57. став 1. тачка 2) КЗ.

Из списка предмета утврђује се да је првостепеном пресудом окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези са чланом 30. КЗ прекорачењем граница нужне одбране, у вези члана 19. став 3. КЗ, за које дело је применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ о ублажавању казне испод законом прописаног минимума, осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору.

Апелациони суд у Београду, као другостепени, побијаном пресудом Кж1 632/18 од 17.09.2018. године, преиначио је првостепену пресуду само у погледу одлуке о казни, тако што је применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ окривљеног

осудио на казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у коју казну му је урачунао време проведено у притвору.

Поступајући на овај начин – преиначујући првостепену пресуду у погледу одлуке о казни тако што је окривљеног осудио на казну затвора у трајању до две године и шест месеци за кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, прекорачењем границе нужне одбране у вези са чланом 19. став 3. КЗ у вези са чланом 19. став 3. КЗ, Апелациони суд у Београду је учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 57. став 1. тачка 2) КЗ у корист окривљеног, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

За кривично дело убиство из члана 113. КЗ, Кривичним закоником прописана је казна затвора од 5 до 15 година.

Одредбом члана 56. КЗ, прописани су случајеви у којима је суд, изузетно од општег правила о одмеравању казне у границама прописаним законом за одређено кривично дело, овлашћен да учиниоцу кривичног дела казну ублажи по мери или врсти, те тако учиниоцу кривичног дела може изрећи казну испод границе прописане законом или блажу врсту казне кад закон предвиђа да се казна може ублажити, кад закон предвиђа да се учинилац може ослободити од казне, а суд га не ослободи од казне или када утврди да постоје нарочито олакшавајуће околности и оцени да се и са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања.

Одредбом члана 57. став 1. КЗ, прописане су границе за ублажавање казне када за то постоје услови из члана 56. КЗ, па се у смислу одредбе члана 57. став 1. тачка 2) КЗ, ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор у трајању од пет година, учиниоцу кривичног дела казна може ублажити до три године затвора.

Одредбом члана 19. став 3. КЗ, прописано је да се учиниоцу који је прекорачио границе нужне одбране казна може ублажити, а ако је учинилац прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препаста изазване нападом, може се и ослободити од казне.

Према стању у списима, окривљени АА је првостепеном пресудом оглашен кривим што је „...у стању повишене афективне напетости са садржајем афекта гнева средњег интензитета, којом приликом су његове способности схватања, значаја дела и могућности управљања поступцима биле смањене до степена битног, али не битно, прекорачујући границе нужне одбране, са умишљајем покушао да лиши живота оштећеног ББ...“.

Приликом одмеравања казне, првостепени суд је ценио све околности из члана 54. КЗ, па је окривљеном на основу чл. 56. и 57. КЗ казну ублажио испод законом прописаног минимума и осудио га на казну затвора у трајању од три године, имајући у виду да у конкретном случају постоје два основа за ублажавање казне – да је кривично дело остало у покушају (члан 30. став 2. КЗ) и да је поступао у нужној одбрани, чије је границе прекорачио (члан 19. став 3. КЗ), што јесу законски основи за факултативно ублажавање казне, али никако основи за двоструко привилеговање окривљеног у погледу кривичне санкције.

Другостепени суд је у побијаној пресуди нашао да првостепени суд правилно утврдио све одлучне чињенице те да је правилно закључио да се у конкретном случају окривљени није налазио у стању јаке раздражености, нити у прекорачењу нужне одбране услед јаке раздражености.

Како, дакле, у конкретном случају не постоји законски основ за ослобађање окривљеног од казне у смислу члана 19. став 3. КЗ (да је учинилац кривичног дела прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препасти изазване нападом), то је Апелациони суд у Београду, као другостепени, осуђујући окривљеног на казну затвора у трајању од две године и шест месеци, иако је граница ублажавања казне у конкретном случају до три године затвора, сходно одредби члана 57. став 1. тачка 2) КЗ, учинио повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у корист окривљеног.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и утврдио да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 632/18 од 17.09.2018. године учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 57. став 1. тачка 2) КЗ у корист окривљеног, не дирајући у правноснажну одлуку против које је захтев за заштиту законитости поднет.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.**

**Председник већа-судија
Веско Крстајић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић